

The Rationalist International

czyli

Racjonalista na Dużą Skalę

W roku ubiegłym otrzymałem list od pewnej pani z Alaski: zaintrygował ją wizualnie nasz serwis i chciała się dowiedzieć o czym jest i w jakim języku... Innym razem napisał Ernst Seler, malarz z Niemiec, który kilkanaście lat temu starał się doprowadzić o usunięcia krzyża ze szkoły w Górnym Palatynacie: chciał aby mu przetłumaczyć fragment naszego serwisu. Racjonalista notuje wizyty z wszystkich ważniejszych państw świata. Zapewne wielu odwiedzających, podobnie jak i owa pani z Alaski, mogło sobie jedynie popatrzeć, żałując co najwyżej swej nieznamomości naszego pięknego języka...

Od dziś zaczynamy eliminować tę niedogodność: otwieramy

sekcję angielską Racjonalisty.

Nie będzie to jednak tłumaczenie, lecz odrębna część naszego serwisu, w której publikować będą głównie racjoniści z innych państw, przede wszystkim z USA. Tym samym nowa sekcja nie jest skierowana wyłącznie do czytelników z zagranicy, ale również stanowić będzie rozszerzenie zakresu Racjonalisty dla polskich czytelników znających język angielski. Po wynikach ostatniej sondy wnioskuję, że znaczna część z Was zapewne nie raz tam zaglądnie.

Okoliczności jakie towarzyszą naszemu nowemu projektowi są znamienne. Z jednej strony jest to **pierwsza rocznica istnienia Racjonalisty**, z drugiej zaś — **przystąpienie Polski do Unii Europejskiej**, które miejmy nadzieję rozstrzygnie się pomyślnie za kilka dni. Uprzedzając złośliwe uwagi, w których można by się doszukiwać analogii między naszym coraz częstszym „świętowaniem” różnych rocznic (ledwie skończyliśmy „świętować” 3 lata wirtualnej historii...), a przebogatym asortymentem różnorodnych „świętowań” kościelnych, wyjaśnię z góry zasadniczą różnicę: wątek obchodowy naszych „świąt” jest drugorzędny. Na pierwszym planie jest zawsze kolejny etap rozwoju, kolejne podniesienie poprzeczki, kolejny nasz wysiłek. Z każdym bowiem rokiem i miesiącem niniejszy serwis zyskuje nową, lepszą jakość (zob. [Ewolucja Racjonalisty](#)). „Jubileusze” zarezerwowane są dla „skoków tygrysi” (choć nie „azjatyckich”, a polskich, czyli europejskich).

Kolejny przełom -

A Little Big Project

- wiąże się przede wszystkim z dwiema osobami: Kazem Dziatką (pomysłodawcą) i Michałem Przechem (wykonawcą). 25 kwietnia b.r. Kaz zaproponował dołączenie do Racjonalisty sekcji angielskiej, którą stanowiłyby przede wszystkim teksty z *American Rationalist*. Przyjąłem ten pomysł bez wahania. W związku z tym serwis nasz wzbogacił się o dwa dodatkowe adresy (domeny): **TheRationalist.org** i **TheRationalist.eu.org**. Oba odnoszą się do sekcji angielskiej i Polski Czytelnik może z nich korzystać jeśli chce bezpośrednio znaleźć się w sekcji angielskiej Racjonalisty. Korzystając z adresu Racjonalista.pl można również przejść w każdym niemal miejscu serwisu do drugiej sekcji. Obie sekcje są w Racjonalista.pl

zasadniczej mierze stworzone na identycznej strukturze, toteż Polski Czytelnik nie będzie miał problemu z orientacją w nowej sekcji (np. klikając przejście do sekcji angielskiej na stronie głównej — przechodzimy na stronę główną sekcji angielskiej; odpowiednio będąc np. w dziale Społeczeństwo po kliknięciu przełącznika łądujemy w dziale Society sekcji angielskiej; mamy zatem możliwość wygodnego i szybkiego przeglądania tekstów danego działu/poddziału w obu naszych sekcjach; może się tak jednak zdarzyć, szczególnie na początku, że przechodząc z jakiegoś poddziału polskiego do angielskiego natrafimy na pustkę: polski Racjonalista rozwija się już ponad 3 lata, sekcję angielską dopiero otwieramy i będziemy ją sukcesywnie zapełniać tekstami).

Wierzę, że tym sposobem otwiera się zupełnie nowy etap funkcjonowania Racjonalisty — jako międzynarodowego forum racjonalistów, wolnomyślicieli, humanistów — o coraz większym znaczeniu, w jakże przyszłościowej sferze aktywności społecznej, jaką jest Internet. Zadbamy o to, by Polska, która wejdzie do politycznych struktur europejskich z wielkim bagażem klerykalizmu niespotykanego w żadnym innym państwie UE, miała zarazem adekwatne do tego antidotum — kropelkę oddziaływująca wolno, ale skutecznie: korodując określone antywartości europejskie, takie jak ciasnotę, nietolerancję, fanatyzm, bierność, chadzanie na postronku tzw. autorytetów moralnych; promującą autonomię intelektualną, niezależność, zdrowy rozsądek i racjonalizm.

Partnerstwo Racjonalisty i The American Rationalist

Fundamentem nowej sekcji jest partnerstwo Racjonalisty z magazynem *The American Rationalist*. Amerykański Racjonalista to niezależny amerykański dwumiesięcznik wydawany po angielsku przez *Center for Inquiry* w Amherst, stan Nowy Jork. AR jest najdłużej wydawanym bez przerwy czasopismem promującym racjonalizm, sceptycyzm, świecki humanizm i naukowy punkt widzenia świata. Istnieje już od ponad 50 lat.

Od 1996 r. redaktorem naczelnym *American Rationalist* jest **Dr Kaz Działka**. Kaz jest profesorem z Nowego Meksyku w USA (magister filologii angielskiej, Uniwersytet Jagielloński; doktor amerykanistyki, Uniwersytet Nowy Meksyk). Obecnie Kaz pracuje w technicznym college'u TVI w Nowym Meksyku, gdzie uczy studentów amerykańskiego języka angielskiego: pisanie esejów i artykułów akademickich. (Kaz jest autorem podręcznika o składni zdania angielskiego, pt. *Sentences: An Introduction to Syntax*, opublikowanego przez TVI.)

Poza angielskim, uczy również amerykanistyki, głównie Native American Studies i Cultural Studies. Jest jednym z niewielu ekspertów od Indian Apaczów, szczególnie „Chiricahua Apache”, których przedchrześcijańską kulturę studiuje już od ok. 15 lat i których imponujący indywidualizm był dla niego natchnieniem w trudnym okresie adaptacji do życia w USA.

W 1996 r. Dr Działka wyszedł z propozycją utworzenia unikalnego kursu akademickiego „The American Humanist Tradition” („Historia świeckiego humanizmu w Ameryce”). Był to pierwszy tego typu kurs w historii Ameryki oferowany na wyższej uczelni technicznej. Kurs wywołał olbrzymie zainteresowanie wśród studentów, jak i burzę protestów ze strony konserwatywnych ugrupowań chrześcijańskich w Nowym Meksyku, które próbowały wywrzeć nacisk na administrację college'u TVI w celu odwołania kursu i wyciągnięcia konsekwencji prawnych i administracyjnych wobec Profesora Działki. (W wyniku tej nagonki bigotów religijnych, kontrakt Dr Działki w TVI został odwołany na 2 lata.)

W roku 1998 r. Kaz otrzymał prestiżowe stypendium Fundacji Fulbright i wyjechał do Norwegii, gdzie pracował przez rok jako „Professor of American Studies” na Uniwersytecie w Tromsø.

Kaz jest członkiem *The American Humanist Association* (Nowy Jork), od którego otrzymał nagrodę „Humanisty Roku 1999” i *Council for Secular Humanism* (Nowy Jork). Wraz z rodziną, żoną Barbarą i córkami Pauliną i Moniką, mieszka w Albuquerque od 1981 r.

Kaz jest zapalonym tenisistą (przed kontuzją kolana, jaka się wydarzyła kilka lat temu, Kaz był trzeci w rankingu Nowego Meksyku w swej kategorii wiekowej). Jego marzeniem jest zagrać w finale turnieju polonijnego w Sopocie z Fibakiem. Uwielbia też dziką naturę, w szczególności dzikie jeziora kanadyjskie, gdzie jeździ wraz z bratem „słuchać jak nury śpiewają nad oświetlonym przez księżyc jeziorem — jak pisał przed swą ostatnią wyprawą. — Będą ryby, i grzyby, i jagody. Dzika natura przyciąga mnie w sposób, który wskazuje na jakąś

nietypową i ginącą chyba już fascynacją dla natury. Po prostu bez dzikiej natury życie dla mnie nie miałyby większego sensu. Dlatego muszę jeździć aż do północnej Kanady, bo tam masy ludzkie i antyludzkie korporacje nie dotarły jeszcze."

Od dziś Kaz będzie prowadził sekcję angielską, zaś *The Rationalist* będzie ponadto wirtualnym organem *The American Rationalist*.

III Wydanie Specjalne

Jak stało się to już naszym zwyczajem, na wyjątkową okazję przygotowaliśmy kolejne Wydanie Specjalne. Z uwagi na okoliczności (AR, UE): tym razem wyłącznie w języku angielskim. Na szczególne podkreślenie zasługuje tekst Kaza Dziamki o świeckim humanizmie („Why We Need to Teach Secular Humanism”). Jakże u nas brakuje tego typu nauczania! Poza tym Kaz pisze o zakłamanym polityce USA w stosunku do konopi i marihuany („The USA-DEA Cabal: An Enemy of Reason”); o polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych („We Are, We Are .. a Peaceful Nation”). O polityce wojennej USA pisze również Don Havis („Has the US Government Gone Crazy?”). Michael Ortiz Hill zastanawia się nad religijnością Busha i jej związkami z jego polityką („Bush's Armageddon Obsession: The Looking Glass War”). Janet Brazil porusza problem przeludnienia w USA („Overpopulation: The National Security Threat That Religion Promotes”). Bernard Katz analizuje moralność Jezusa ukazaną w Biblii („Jesus The Immoralist”). Dr William Harwood ukazuje sektę raelian („Is Raelianism a Research Laboratory Posing as a Cult?”). A.J. Mattill Jr. przedstawia etyczną zawartość jednej z ksiąg biblijnych („Dissecting Deuteronomy”). To tylko niektóre z tematów Wydania Specjalnego.

Wprawdzie obecnie nasza sekcja angielska, w porównaniu z polską, świeci pustkami, lecz zapewne z czasem dysonans ten będzie niwelowany.

Racjonalista widzialny niewidzialny

Jako wprowadzenie do Wydania Specjalnego, tekst o naszym serwisie i o „współpracy polsko-amerykańskiej” *for reason and rationality*, jaki ukazał się w ostatnim wydaniu *American Rationalist*.

Być może jest to pewnym paradoksem, że najpopularniejszy racjonalistyczny polski serwis internetowy pierwszej notki o sobie doczekał się w piśmie amerykańskich racjonalistów, choć nie doczekał się tego w żadnym piśmie racjonalistów polskich... To oczywiście jedynie część naszego problemu ogólnego: choć panowie z szwedzkiej telewizji publicznej poszukiwali kontaktu ze mną, to w Polsce trudno liczyć na jakikolwiek odzew mediów, a w szczególności prasy.

Kiedy będziemy mogli liczyć na reakcję? Jeśli przekroczymy milion? dwa? trzy? a może na świętego nigdy?

Można być przeciwko Kościołowi, ale już deklarowanie niewiary i sprzeciwu wobec religii traktowane jest jako istotna skaza, którą należy wstydliwie ukrywać. Mamy tyleż częściej bigoterii co zakłamanego ateizmu. Niewiarę w naszym społeczeństwie wciąż skrywa się tak jak pedofilów w Kościele. Chyba jedynie człowiek naiwny wierzy w podawane 94% wierzących. I nie jest wcale przypadkiem, że najwięcej wierzących ujawnia się wśród polityków (RP, 3 VII 1996 r.), czyli w tej grupie społecznej, która jest zakłamaną niejako z zawodu. Taka też jest i nasza wiara: polityczna i zakłamaną. I nie zmieni się to póki nie ustanie gładzenie kościelne o tym, że ateizm to synonim stalinizmu (tutaj tylko prymas Glemp się wyróżnił, odnosząc się pieszczotliwie do ateistów per „kundelki”). Luty 2002: senator Krystyna Sienkiewicz domaga się głębokich zmian w finansowaniu Kościoła. Pieronek: to „*odtworzenie walki z Kościołem, jaka była za czasów wczesnego PRL*”. Marzec 2003: sekretarz generalny SLD Marek Dyduch mówi o zagrożeniu „*stłamszenia przez Kościół, który coraz więcej chce, chce i chce*”. Pieronek: „*Sekretarz generalny prawdopodobnie nie wie, co to jest państwo świeckie i rozumie je w tych kategoriach, w jakich zostało stworzone przez batiuszkę Stalina*”. Maj 2003: Profesor Jolanta Brach-Czaina publikuje w *Rzeczpospolitej* precedensowy artykuł („Polska w cieniu Kościoła”), w którym ukazuje zagrożenia narastającej klerykalizacji Polski. W odpowiedzi rektor katolickiej uczelni i publicysta Jarosław Gowin: „*Ta retoryka nie tylko zdradza rozchwiane emocje (...) Czytając tekst pani profesor, ma się nieodparte wrażenie obcowania z antyreligijną broszurką propagandową, produkowaną w — nie tak odległych, jak się okazuje — czasach PRL.*” Dalej Gowin czyni zadość katolickiemu paradygmatowi anty-ateistycznemu i precyzuje, że chodzi mu

głównie o lata 1949-56. Póki poważnie będzie się traktować tego typu ględzenie — nic się nie zmieni.

To główna artyleria przeciwko ateizmowi: milczenie i strasznie stalinizmem. W nadziei, że z czasem musi ulec to zmianie, chcemy przedstawić szerszy kontekst racjonalizmu i świeckiego humanizmu. Zapraszamy do naszych amerykańskich przyjaciół...

TheRationalist.org

(Publikacja: 04-07-2003)

Oryginał.. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2530>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl